

være muligt, at man kunde have dannet Overgangen allerede i den Tid, der er hængaet. Der har ikke fra min Side, og jeg tror heller ikke fra det ærede Medlem for Slagelse (Laurer), været Tale om, Befolkningen derovre skulde have Valgret strax; men det, man kan bebrejde Styrelsen herfra, er, at der Intet er gjort for at forberede den til at faae en saadan. Nei! man har egentlig indirekte modsat sig det derved, at man har opretholdt Regulativerne, en Slags nyt Slaveri, som fremdeles maatte gjøre dem uskikede til nogen yderligere Udvikling. Det er det, man kan bebrejde Styrelsen, og det er det, jeg har omtalt. Naar jeg iøvrigt har talt om Selvstyrelse og viist, hvilket Resultat man er kommen til ovre paa disse Øer, har jeg ved denne Selvstyrelse paavist, at der i alt Fald ikke har været den almindelige Valgrets Selvstyrelse, men ca. et Par Hundrede Planteres og Smaa-Godsseieres Styrelse — og at den har bragt Resultater til Stede, som ere alt Andet end tilfredsstillende, turde dog vel erkjendes fra alle Sider. Derfor det ærede Medlem for Slagelse (Laurer), der talte om, at jeg har et stort Ansvar for, hvad der er sket, skal jeg svare, hvad der allerede er sagt med lignende Ord af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), nemlig at, naar der tages en Beslutning her i dette Thing, og den tages med stort Flertal, — og jeg erindrer end ikke, at det ærede Medlem den Gang endelig hørvede sin Røst, i alt Fald ikke stærkt derimod — kan man virkelig ikke paadutte et enkelt Medlem Ansvar, men det har hele Thinget eller i alt Fald de, der stemte derfor. Jeg skal sige ganske aabent, at jeg fortryder ikke, hvad jeg gjorde den Gang, og jeg tror heller ikke, at det høje Thing skal gjøre det; thi jeg tror, at den Erfaring maatte der til. Man vilde ellers, dersom vi havde negtet Loven, maatte med nogen Ret, i alt Fald tilsyneladende med Rette, have sagt: Det er deres Skyld, som ikke vilde hjælpe den stakkels Befolkning til større Selvstændighed eller bringe noget Offer. Nu er Offret bragt, og det har viist sig, at Bestyrelsen er ledet med alt Andet — jeg kan ikke sige det anderledes — end Omsigt baade herfra og derovre. Den ærede Minister spurgte om, hvorfra jeg kunde vide — jeg antager, at det var mig, han sigtede til — at Arbejdskontrakterne bleve omgaaede. Jeg skal henvisse den ærede Minister til den Betænkning, der foreligger allerede i 1870—71. Af de omhyggelige Undersøgelser, man da havde Anledning til at foretage, og af den Betænkning, som blev affattet af — jeg antager, at man kan sige det uden at fornærme Noget dermed — den mest Kyndige og maasse i streng Forstand den eneste Kyndige, vi have havt, fremgaar det klart, og den ærede Minister vil derom finde en Udtalelse i Betænkningen Tillæg B, Sp. 1210, hvor det hedder: Det er en given Ting, at Arbejdskontrakterne paa

mange Maader omgaaes og tilside sættes af Planterne ikke mindre end af Arbejderne og saaledes virke i høi Grad demoraliserende paa hele Samfundet. Saaledes udtaler en Kjender af Forholdene sig. Naar der her er sagt, at Tilstanden ikke var bedre paa de engelske Øer — det var det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), der udtalte det — da staaer det i Modsetning til det Resultat, som hele Udvalget den Gang kom til efter de Oplysninger, der forelaa. Vilde man spørge Planterne den Gang og nu, hvad der er Skyld i Tilstandene derovre, svare de, at det er Slaveriets Ophævelse. Det er det Svar, de give, at det er Slaveriets Ophævelse og Ophævelse af Beskyttelsestolden. Men imedens de lægge Skylden paa disse to Steder, tror jeg ikke, at det kan negtes, at der kan den paa ingen Maade ligge, idet de omliggende Øer ikke kjende Noget dertil, og dog er der flere af dem, der blomstre. Netop fordi man lægger Skylden paa Slaveriets Ophævelse — hvad vi paa vor Side maa misbillige — bliver man noget mistænkelig overfor den Styrelse, Derne have været under, og de Nænds Gaand, i hvilken den er bleven lagt ved Kolonialloven af 27de November 1863. Hvorvidt man fremdeles vil øse Vand i Danaidernes Kar, skal jeg ikke udtale mig yderligere om. Jeg maa tilstaa, at min Tro er borte; min Tro og Tillid til den nuværende Styrelse baade herhjemme og derovre er borte og mere end rystet.

Finansministeren (Strup): Jeg ønsker kun strax at berigtige det ærede Medlems Bidsfarelse med Hensyn til, at jeg ved, hvad jeg før udtalte om Ikkæoverholdelsen af Arbejdskontrakterne, skulde have sigtet til ham. Det, som det ærede Medlem nu oplæste, gik jo kun ud paa, at Kontrakterne omgaaes fra begge Sider. De omgaaes blandt Andet af Planterne derved, at de give Arbejderne langt Mere, end de kontraktmæssig maa give dem, men det er jo dog ikke Noget at laste dem for. Dette er notorisk, det er ikke eksempelvis nævnt, men det er notorisk. Nei! det, jeg sigtede til, var en Ytring, der saaldt fra et andet Medlem om, at Arbejdskontrakterne ikke bleve iagttagne af Planterne — saaledes hørte jeg i det Mindste — og at det var forjæves for Arbejderne at ville søge ved Domstolene at faae deres Ret. Det var det, jeg sigtede til ved mine Udtalelser før og ingenkunde til, hvad det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds havde bemærket.

Berg: Ja, jeg skal ikke opholde Thinget ret længe i denne Sag, det anser jeg mig ikke berettiget til. Der er kun nogle enkelte Bemærkninger, jeg vilde udtale i Anledning af den høitærede Ministers Foredrag. Den ærede Minister gav mig Ret i Noget, men Meget af det, jeg omtalte, gav han mig ikke Ret i, idet han forbi-